

Οι δολοφόνοι της μνήμης στην Ελλάδα

Παρά το γεγονός ότι η χώρα μας ήταν εκείνη που είδε τον εβραϊκό πληθυσμό της να αφανίζεται στα ναζιστικά στρατόπεδα εξόντωσης, σε μεγαλύτερο ποσοστό από τις περισσότερες άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ο πολιτικός και θρησκευτικός αντισημιτισμός στην Ελλάδα μπορεί και επιβιώνει

►Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΨΑΡΡΑ

Ελληνική Δημοκρατία, με εκπρόσωπο την περιφερειάρχη Αττικής Ρένα Δούρου, και την Ισραηλιτική Κοινότητα της Αθήνας με τον πρόεδρό της Μίνο Μωυσήν τιμούν σήμερα στην Αθήνα την Ημέρα Μνήμης Εβραίων Μαρτύρων και Ήρων του Ολοκαυτώματος, σε εκδήλωση με κεντρικό ομιλητή τον Ρόναλντ Λοντέρ, πρόεδρο του Παγκόσμιου Εβραϊκού Συμβουλίου.

Στο τριπλό ερώτημα που θέτουν ως τίτλο της σημερινής εκδήλωσης οι διοργανωτές «(Γνωρίζουμε; Θυμόμαστε; Διδασκόμαστε;)» η απάντηση δυστυχώς είναι μια τριπλή άρνηση. Παρά το γεγονός ότι η χώρα μας ήταν εκείνη που είδε τον εβραϊκό της πληθυσμό να αφανίζεται σε μεγαλύτερο ποσοστό από τις περισσότερες άλλες ευρωπαϊκές χώρες στα ναζιστικά στρατόπεδα εξόντωσης, ακόμα και σήμερα η γνώση μας για τη Σοά είναι υποτιράδης, η μνήμη μας λειψή και η σχετική διδασκαλία στα σπάργανα.

Το χειρότερο είναι ότι, σύμφωνα με όλες τις έρευνες της κοινής γνώμης κατά τις τελευταίες δεκαετίες, παραμένει σταθερό -αν δεν αυξάνεται κιδηλαστο ποσοστό των Ελλήνων πολιτών που τρέφουν εχθρικά αισθήματα απέναντι στους Εβραίους και τον εβραϊσμό, υπερβαίνοντας κατά πολύ τον δυτικοευρωπαϊκό μέσο όρο. Άλλωστε ακόμα και η ύπαρξη ενός ανοιχτά ναζιστικού μορφώματος στην ελληνική Βουλή επιβεβαιώνει την ανοχή μιας μερίδας της ελληνικής κοινωνίας στα αντισημιτικά κεντρύματα. Γιατί βέβαια δεν ήταν η Χρυσή Αυγή εκείνη που έφερε τον αντιεβραϊσμό στον δημόσιο πολιτικό λόγο. Αντίθετα, ήταν εκείνη που οφείλει εν μέρει τη δημοφιλία της στην ακραία αντισημιτική ριτορική της.

Οι βεβιλώσεις

Ο αντισημιτισμός εκδηλώνεται πρώτα με πράξεις, όπως είναι οι συνεχιζόμενες μέχρι σήμερα βεβιλώσεις εβραϊκών νεκροταφείων και μνημείων για τα θύματα της Σοά. Πρόκειται για το φαινόμενο που είχαν επισημάνει ήδη από το 1944 ο Χορκάχιμερ και ο Αντόρονο: «Η καταστροφή των κοιμητηρίων δεν είναι απλή υπερβολή του αντισημιτισμού, είναι ο ίδιος ο αντισημιτισμός.

BEGAZ
BENATAR
BENOUILLO
BENOUN
BENYENISTE
BERO
BILLI
BITTON
BAROUH
GADRANEL
CAPELOUTO
SAROTA, MON FRERE
AVEC SON MARI

FIS
FRANCO
FRESCO
GABAY
GABRIEL
GALANTE
GAON
GATEGNO
GOMEL
GERUSALMI

MIZRAHI
MODIANO
MOUSSAFIR
NOTRIG
NAHMI
PALOU
PELEG
PIHAMI
GOREN
GARBER
PIZAM
YEH

SONSOL
SORIANO
SOULAM
TOURMANI
RICA
PEVES
BURIER
ROTH
LIEBER
TOMER
SHARON
YEH

Ο Σάρι Μοντάνο, επίζησας του Ολοκαυτώματος, μπροστά στη Συναγωγή της Ρόδου, σε φωτογραφία της Αρτέμιας Αλκαιδάπα (2015)

Οι προγεγραμμένοι ξυπνούν μοιραία την επιθυμία για τέλεση προγραφών. Η βία ανάβει από τα σημάδια που έχει αφήσει επάνω τους η βία. Συμβολική βεβήλωση υπήρξε και σε άλλες περιπτώσεις, όπως η αμφισβήτηση του μνημείου του Ολοκαυτώματος στην Καβάλα από την ίδια τη δημαρχο. Άλλα, βέβαια, εκεί που εκδηλώνεται κυρίως ο αντισημιτισμός είναι στον δημόσιο λόγο. Μπορεί η Ακροδεξιά να έχει εδώ την πρωτοκαθεδρά, αλλά καριά πολιτική παράταξη δεν είναι αμέτοχη. Οσο για τα μέσα ενημέρωσης, κι αυτά συναγνίζονται στην αναπαραγώγη παλιών και τη δημοσιογραφία νέων αντισημιτικών στερεοτύπων.

Το χειρότερο είναι ότι ο αντισημιτισμός διαπερνά όλους τους θεσμούς της δημοκρατίας. Το διαπιστώσαμε στην ευκολία με την οποία δηλώνουν οπαδοί της ναζιστικής οργάνωσης ανώτεροι στρατιωτικοί και δικαστικοί και το ζήσαμε με το φίασκο εφαρμογής του αντιρατσιστικού νόμου στην υπόθεση Πλεύρη, όταν μετατράπηκαν στις δικαστικές αιθουσαίς οι εκπρόσωποι του ελληνικού εβραϊσμού σε κατηγορούμε-

νους, ενώ απαλλάχτηκαν πανηγυρικά οι φιλοχιτερικοί κίρκους του μίσους.

Ακόμα και ο νέος αντιρατσιστικός νόμος που ψηφίστηκε μετά από τόσα εμπόδια λειψός και αντιφατικός χρησιμοποιήθηκε ως δόλο του αντισημιτισμού. Το σχέδιο νόμου κατατέθηκε το 2010, στην συνέχεια το 2011 και στην τελική του μορφή τον Νοέμβριο του 2013 μέχρι να φυγιστεί τον Σεπτέμβριο του 2014, ενώ είχαν ήδη αλλάξει τρεις αρμόδιοι υπουργοί. Η σχετική συζήτηση στη Βουλή μετατράπηκε σε πεδίο αντιπαράθεσης μεταξύ όσων ήθελαν να αποστασιοποιηθούν από την ιστορική ιδιαιτερότητα της Σοά, επαναλαμβάνοντας ταυτόχρονης αντισημιτικές κοινωνοποιίες.

Βέβαια σήμερα ακόμα και οι φανατικοί εθνικοσοσιαλιστές δεν αποδέχονται την κατηγορία του αντισημίτη και τη μασκαρέδουν με τη μετωνυμία του «αντιιωνιστή». Ακόμα και η Χρυσή Αυγή με εσωτερική της εγκύλιο ζητά από τα μέλη της να αντικαταστήσουν τον όρο «Εβραίος» με τον όρο «σιωνιστής». Εκεί που βέβαια συγκλίνουν όλοι οι σύγχρονοι αντισημίτες είναι στην αποστροφή τους για τη Σοά, στην

προσπάθειά τους να εξαλείψουν από τη μνήμη και τη σκέψη μας το Ολοκαύτωμα των έξι εκατομμυρίων. Είναι οι σημερινοί «δολοφόνοι της μνήμης», σύμφωνα με τον Πιερ Βιντάλ Νακέ.

Ισως για τη σημερινή Ελλάδα ισχύει ο φράση που αποδίδεται στον Αουγκουστ Μπέμπελ, ότι δηλαδή «ο αντισημιτισμός είναι ο σοσιαλισμός των πλιθίων». Στις συνθήκες της σημερινής κρίσης ενεργοποιείται ο ίδιος μηχανισμός που κινητοποιούσε τους φτωχούς χριστιανικούς πληθυσμούς σε Ανατολή και Δύση στα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ού αιώνα να αποδίδουν τη δυντηκτία τους στον αποδιοπομπαίο «αιώνιο Εβραίο» και να οδηγούνται σε πογκρόμ εναντίον των εβραϊκών κοινοτήων. Τώρα αποδίδεται στις «εβραϊκές» τράπεζες (Lehman Brothers) και στους «Εβραίους» κερδοσκόπους (Τζόρτζ Σόρος) πια κατάρρευση της ελληνικής οικονομίας.

Αντισημιτικές κραυγές

Γ' αυτόν τον λόγο οι αντισημιτικές κραυγές δεν προέρχονται μόνο από τον Χίο, τον Βελλόπολο, τον Κουρή ή τον «Στόκο». Τις ακούσαμε πριν από λίγες μέρες ως «αποκαλύψεις» από τον Δήμο Βεργίκιο στον «Alpha» (12.1.2017). Άλλωστε, διακηρύξεις άρνησης του Ολοκαυτώματος και αναφορές στο αντισημιτικό πλαστογράφημα των «Πρωτοκόλλων των Σοφών της Σιών» και στην «παγκόσμια εβραϊκή συνωμοσία» έχουν γίνει ανεκτές ακόμα και μέσα στο ελληνικό κοινοβούλιο.

Όπτε είναι πολύς καιρός από τότε που ο Πάνος Καμμένος επανέλαβε τον φευδιδή ισχυρισμό που διακινούν αντισημιτικά και συνωμοσιολογικά ιστολόγια, ότι δηλαδή οι Ελλήνες Εβραίοι δεν φορολογούνται, ενώ πολιτευτές και υποψήφιοι πολλών παρατάξεων καταφύγουν κατά καιρούς στην ευκολία αυτού του «οσοσιαλισμού των πλιθών».

Οσο για την περισσία της Εκκλησίας, δεν φαίνεται να θορυβείται που επιφανή στελέχη της, όπως ο μητροπολίτης Πειραιώς Σεραφείμ, ισχυρίζεται ότι ο Χίτλερ υπήρξε «οργάνων του παγκόσμου οι σιωνισμός» και ταυτόχρονα μηνύει όσους τολμούν να τον εγκαλέσουν για την ακραία αντισημιτική δηλωση. Φωτεινή εξαίρεση, η μπρόπολη Δημητρίας, ο οποία συνδιοργάνωνε στον Βόλο την Κυριακή την εκδήλωση μνήμης για το Ολοκαύτωμα, μαζί με την Ισραηλιτική Κοινότητα και την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Με αυτά τα δεδομένα είναι ασφαλώς αξιοπρόσεκτη η συγγρώμη που ζήτησε την περασμένη Παρασκευή από τον ελληνικό εβραϊσμό ο Αδωνις Γεωργιάδης για το αντισημιτικό του παρελθόν. Μόνο που τον βαραίνει το προηγούμενο του μέχρι πρότινος αρχηγού του. Ο Γιώργος Καρατζάφερης είχε προβεί σε μια παρόμοια αποκήρυξη του αντισημιτισμού στις αρχές του 2005, αλλά αυτό δεν τον εμπόδισε να επανέλθει δριμύτερος το 2009 με τις φρικιαστικές δηλώσεις του ότι «ο Εβραίος μυρίζει αίμα» και τώρα να ζητά αποκούμπι στη ναζιστική οργάνωση.

